

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**S. Ioannis Damasceni Historia, De Vitis Et Rebus Gestis
SS. Barlaam Eremitæ, Et Iosaphat Indiæ regis**

Johannes <Damascenus>

Coloniæ, 1624

Caput VII. Barlaam orthodoxam doctrinam Regis filio exponit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45244

Ad hunc igitur modum pudorem
 ipsis incussit, eosque in his rebus, quæ
 in aspectum cadunt, minimè oberrare
 docuit, verùm ijs animum adiungere,
 quæ intellectu percipiuntur. Itaque ad
 pij & sapientis regis similitudinem ipse
 quoque accessisti: vt qui bona spe nixus
 me susceperis: quæ quidem, vt opinor,
 minimè te fallat. Dixit autem ad eum
 Iosaphat: Hæc omnia pulchrè atque
 concinnè dixisti. Verùm illud scire a-
 uco, quisnam sit tuus *Dominus*, quem
 tu orationis initio de illo *seminatore*
 verba fecisse dicebas.

BARLAAM ORTHODOXAM
doctrinam Regis filio ex-
ponit.

CAPVT VII.

Rursus igitur sermonem assumens
 Barlaam, dixit: Si quisnam Domi-
 nus meus sit intelligere cupis, *Dom-*
inus Iesus Christus est, vnigenitus, in-
 quam, ille Dei Filius, ille beatus & solus
 potēs, ille Rex regum, & Dominus do-
 minantium, qui solus habet immortalitatem,
 ac lucem habitat inaccessibilem,
 qui cum Patre, & Spiritu sancto glori-
 fica-

Iesus Chri-
stus Deus
vnus &
Rex regū.
1. Tim. 6.

ficatur; Neque enim ex eorum numero sum, q̄ multos hos, & petulantes Deos colunt, atq; hæc animæ expertia & surda simulacra venerantur. Verùm vnum Deum agnosco & confiteor, qui in tribus personis, hoc est Patre & Filio & Spiritu sancto, atq; vna natura & essentia, in vna gloria & regno minimè diuiso glorificatur. Hic igitur in tribus personis vnus Deus, principij ac finis expers, sempiternus, increatus, immutabilis, corpore vacans, inuisibilis, circumscriptioe carens, animi comprehensionem fugiens, solus bonus ac iustus est: qui omnia, tam quæ oculis cernuntur, quàm quæ oculorum obtutum fugiūt, ex nihilo in ortum produxit.

Primum scilicet inuisibilem ac celestium virtutum innumerabilem quãdam multitudinem à materia & corpore secretam, hoc est ministros diuinæ maiestatis *Spiritus*: deinde autem mundum hunc in aspectum cadentem, hoc est cœlum, ac terram, & mare, quem etiam lætissima luce coornauit, cælũ, nempe sole ac luna & sideribus, terram autem omnis generis stirpibus ac varijs animantibus, mare denique numerosissimis piscium generibus. Hæc omnia

ipse dixit, & facta sunt: ipse mandauit, & Psal. 148.

D 7

creata

*Deus
trinus &
vnus.*

*Rerũ crea-
tio.*

Naz. 2.

Ora. de

Pass.

*Deus crea-
uit Ange-
los.*

Mundum.

Hominē. *creata sunt.* Post autem *hominem* suis-
met manibus effingit, sumpto nimirum
à terra ad corporis compositionem lu-
to, anima autem rationis, & intelligen-
tiæ particeps per suam insufflationem
Gen. I. ipsi tributa, quæ quidem ad Dei imagi-
nem, & similitudinem effecta esse scri-
Ad imagi- pra est: ad *imaginem* videlicet, propter
uem & si- vim intelligendi, atque arbitrij liberta-
militudi- tem: ad *similitudinem* autem, propter
nē suam. virtutis ipsius, quo ad eius fieri potest,
imitationem. Hunc porro hominem,
arbitrij libertate atque immortalitate do-
natum, eorum, quæ in terra sunt, Regem
constituit. Atque ex ipso foemina, quæ
ipsi auxilio esset, ipsi similem effecit.

Parady-
sus.

Constituoque in Edem ad Orientem
paradiso, voluptatis omnis, atque oblecta-
menti pleno, hominē, quē effinxerat, in
ipso collocauit: sic quidē, ut diuina bo-
nitas omnia ligna, quæ illic erant, sine
ullo impedimento cum percipere iube-
ret: vnius autem duntaxat degustatione
ipsi interdiceret (quod quidem *lignum*
scientia boni & mali appellatum est) his
verbis utens: *Quacunq; die comederitis ex*
eo morte moriemini. Enimvero vnus ex
predictis angelicis copijs, qui *uni* agmi-
ni præerat, cum naturalis vitij ne mini-
mum quidē vestigium à Creatore acce-
pisset,

Diaboli à
Deo defe-
ctio.

pisset, verum boni causa procreatus
fuisse, libera mentis inductione à bono
in malum deflexit, atque insolentia elatus,
aduersus Dominum ac Deum rebellare
voluit. Ac propterea ex ordine suo ac di-
gnitate expulsus est, atque pro beata illa
gloria & angelico nomine, *diaboli* ac sa-
tanæ nomen consecutus est. Deus enim
ipsum, ut cælesti gloria indignum, præ-
cipitem è cælo exturbauit. Cum eo por-
rò simul auulsa, & eiecta est ingens an-
gelorum, qui ipsi suberant, multitudo:
qui quidem mentis inductione mali ef-
fecti, ac boni loco principis sui defectio-
nem secuti, *damonum* nomen, ut im-
postores ac circumscriptores, acceperunt.

Diabolus igitur, abiurato prorsus bo-
no, malaque natura assumpta, *inuidiam* *Diaboli in*
aduersus hominem concepit, propterea *hominem in*
quod seipsum è tanta gloria eieci-
tū, illū *uidia.*
autē, ad tantum honorē subuectum per-
Sap. 2.
spiceret. eumque è beata illa viuēdi ratio-
ne deiicere moliebatur. Quare *serpētem*
imposturę suę officinā nactus, per eum
fœminā conuenit. Cumque eam spe diui-
nitatis adduxisset, ut interdictū lignum
degustaret, per eā postea etiam Adamū
(nam hoc primo homini nomen fuit) in-
fraudem impulit. Porro autē, ut primus
homo contra diuinū imperium interdi-
ctam

etiam plantam degustavit, à summo parente atque architecto è deliciarum paradiso exterminatur, atque beatæ illius & ab exitio immunis vitæ loco in hanc (heu) miseram vitam incidit, ac postremo morte mulctatur.

Atque hinc vires nactus diabolus, & victoria elatus, aucto hominum genere, omne improbitatis genus ipsis in animum iniecit. Ex quo factum est, vt Deus ingentem peccati impetum coercere, ac reprimere volens terræ, diluuiū induxerit, atque omnem animam viuentem extinxerit. Cū autem vnum duntaxat in illa ætate iustum virum inuenisset, hunc cum vxore ac liberis in arca quadam seruatum, solum in terra constituit.

Posteaquam autem rursus homines numero augeri cæperunt, Dei obliuione capti sunt, atque ad grauiorem impietatem proruperunt, vt qui diuersis peccatis in seruitutem se addixerint, atque in varia errorum genera distraxerint.

Varia falsa religionis genera.

Alij enim casu ac fortuito omnia ferri, prouidentieq; expertia esse censuerunt: tanquam scilicet nullus Dominus sit, qui ea regat, ac moderetur.

Alij fatum inuexerunt, natali-
tisque

tisque sideribus omnia commiserunt.

Alij *multos* Deos malos, ac multis vitiosis affectionibus laborantes coluerunt: quo videlicet suarum affectionum, & grauium flagitiorum defensores & patronos eos haberent. Quorum etiam formas pictura exprimentes, surdas statuas, ac sensu carentia simulacra in altum erexerunt, eaque in templis inclusa coluerunt, & adorarunt, seruientes nimirum creature potius quàm creatori.

Quidam etiam solem & lunam ac sidera, quæ Deus ad lucem terreno huic mundo afferendam posuit, coluerunt: quæ quidem anima & sensu carent, ac creatoris providentia illuminantur & conseruantur, non autem quidquam per se virium habent.

Alij autem ignem & aquam ac reliqua terræ Elementa, quibus nec anima, nec sensus inest. Neque eos, qui anima & ratione præditi sunt, eiusmodi rebus cultum adhibere puduit.

Alij feris, & reptilibus, & pecudibus, & quadrupedibus animantibus venerationem tribuerunt: hinc scilicet sensationis magis expertes ostendentes, quàm ea ipsa, quæ colebant.

Alij

Alij turpium quorundam & abiectorum hominum formas depinxerunt, eosque Deos appellarunt, partim masculos, partim feminas: quos etiam ipsi met adulteros, & homicidas, & iracundos, & inuidos, & furiosos, & parricidas, & fratricidas, & fures, & raptores, & claudos, & debiles, & veneficos, & insanos esse tradiderunt, atque horum nonnullos mortem obiisse, nonnullos fulmine percussos fuisse, nonnullos hominibus seruiisse, atque exules extitisse, nonnullos vulnera accepisse, ac lamenta edidisse, atque ob improba & foeda flagitia in animalia sese immutasse. Quo fiebat, ut homines ab ipsis Dijs occasionem sumentes, omni impuritatis genere sese contaminarent. Ac tum horrenda quidem caligo genus nostrum tenebat: neque erat qui intelligeret, nec qui Deum requireret.

Psal. 13.

*Abraham
ex rebus
conditis,
conditorē
agnoscit.*

Ea autem ætate Abraham solus inuentus est, qui animæ sensum firmum ac valentem haberet, atque ex rerum conditarū prospectu conditorē agnosceret. Nam cum cælū ac terram & mare, Solem idem & Lunam ac reliqua considerasset, huiusmodi ornatū cōcinnitatis plenū admiratus est. Cumque mundū & ea quæ in ipso sunt, conspexisset, non

casu

casu ac fortuito ea extitisse atq; conseruari existimauit. Nec rursus terræ elementis, aut inanimis simulacris ornatus huiuscemodi causâ ascriptit: Sed Deum verû per hæc agnouit, atq; vniuersi effectorē & conseruatorē esse intellexit.

Deus autē eius probitatē animi, atq; candorem, rectumq; iudiciū cōprobās. se ipsum ei patefecit (non quidē vt natura est. Neque enim fieri potest, vt creata natura Deū cernat: verû per dispensationes quas dā Dei visiones, quæ admodum ipse nouit) pleniorēq; sui cognitionē in ipsius animo inserens, gloria eū affecit, sibiq; famulū asciuit. Qui quidē per successionē his, q; ab ipso promanarūt, trāsmissa pietate, eos veri Dei cognitione instruxit. Eamq; ob causâ Dñs semē ipsi in infinitā multitudinē excreescere voluit, populūq; sibi peculiarē appellauit: eosque, Ægyptiæ gentis, ac tyranni Pharaonis seruitute pressos, editis horrendis, atq; admirandis signis & prodigijs per Moysen & Aaronem, viros sanctos, ac Prophetiæ dono præditos eduxit. Quorum etiā opera Ægyptios, pro eo atq; ipsorum improbitas merebatur, excruciauit: Et Israelitas (sic. n. populus ille, qui ab Abrahamo ortū duxit, vocabatur) siccis pedibus per rubrum mare, scissis

*Deus, vt
natura
est, à nemine
videri
potest.*

*Gen. 15.
1. Pet. 2.*

Exod. 15.

scissis videlicet aquis, atq; tum à dextra, tum à sinistra muri instar effectis, traiecit. Cum autem Pharaos & Ægyptij à tergo eos sequerentur, reuerſa aqua eos prorsus deleuerunt.

Ac postea, cum per maxima miracula diuinisq; prospectus, quadraginta annorum spatio populum in deserto duceret, ac cœlesti pane eum aleret, Legem (quæ futurorum typus atq; adumbratio erat) lapideis tabulis, diuinitus inscriptam dedit, eamq; Mosi in monte tribuit. Quæ quidem ab omnibus simulacris, & flagitiosis actionibus abducebat, solumq; verum Deum venerari docebat. Sic igitur per ingentia miracula ipsos in bonam quandam terram induxit, quam olim Patriarchæ illi Abrahamo se ipſus semini daturum receperat. Ac longum esset commemorare, quot quamq; magna & admiranda, & illustria, atq; eximia beneficia, quæ numerum omnem excedunt in eos contulerit. Quibus omnibus id agebatur, ut ab omni nefario cultu & flagitio genus humanum abstraheret, atq; in veterem statum reuocaret. Nihilominus tamen adhuc natura nostra erroris libertati seruebat, ac per Diaboli tyrannidem mors in homines regnum obtinebat,

— omnes

*Exod 31.
Legis Mo-
saica effe-
sus.*

*Lex vetus
solum do-
cet verum
colere.
Deum, &
bonis operi-
bus inha-
rere.*

omnesque diuina sententia condemna-
tos in infernum trans mittebat.

Cum igitur in eiusmodi calamitatem
ac miseriam venissemus, minime nos
despexit is, a quo effecti, atque in ortum
producti fueramus: neque manuum sua-
rum opus funditus perire sinit. Verum

*Christi in-
carnatio.*

Ioan. I.

benigna Dei ac Patris voluntate vnige-
nitus filius, & Dei verbum, qui est in si-
nu Patris, Ille, inquam, eiusdem cum
Patre ac Spiritu sancto substantiæ, ille
æuo omni antiquior, ille principij ex-
pers, qui in principio erat, & apud Deum
ac Patrem erat, & Deus erat, ad seruos
suos indulgenter se demittit: & qui-
dem ita, vt hæc demissio nec verbis de-
clarari, nec mente comprehendi possit.

Nam cum Deus perfectus esset, perfe-
ctus homo ex Spiritu sancto & sancta

Ioan. I.

Maria virgine Dei genitricæ efficitur,
non ex viri semine, aut voluntate aut
concubitu, in labis omnis experte virgi-
nis utero conceptus, sed ex Spiritu san-
cto, quemadmodum ante conceptionem
archangelorum vnus missus est, qui no-
uam illam & admirandam conceptio-
nem Virgini nunciaret. Etenim Dei fi-
lius ex Spiritu sancto sine semine con-
ceptus est: compactaque sibi in virginis
utero carne animata anima rationis, ac

men-

mentis particeps, prodijt in vna persona, & duabus naturis, perfectus Deus, & homo perfectus, Matris virginitatem etiam post partum ab omni labe conseruans. Atq; iisdem omnino, quibus nos, excepto peccato, passionibus obnoxius effectus, infirmitates nostras suscepit, ac morbos nostros portauit. Quoniam enim per peccatū mors in mundum introierat, necesse erat, vt qui redemptionis munere perfuncturus erat, ab omni peccato purus esset, peccatiq; mortu minimè obnoxius.

Heb. 4.

Isa 53.

Rom. 5.

Tringinta porrò annis cum hominibus versatus, in Iordanis vndis à Ioanne viro sancto, ac prophetarum omnium præstantissimo, baptizatus est. Eoq; baptizato vox eiusmodi de celo à Deo patre delata est: *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui*. Atque Spiritus Sanctus Columbæ specie in ipsam descendit. Ac deinceps magna & admiranda signa efficere cœpit, mortuos videlicet ad vitam reuocans, cæcis lucem adferens, dæmones in fugam vertens, surdos, & claudos curans, leprosos purgans, atque inueteratam naturam nostram vndique renouans, operibusq; erudiens, ac virtutis viam edocens, atque à corruptione abstrahens, & ad

Luc. 3.

Cristi miracula.

sempiternam vitam iter monstrans. Vnde etiam duodecim discipulos elegit quos Apostolos nominavit, ipsiq; negotiū dedit, vt cælestem vitæ rationem prædicarent, quā vt in terra ostenderet, ac nos humiles & terrenos per incarnationem suā cælestes efficeret, venerat.

Mat. 19.

At vero admiranda ipsius ac deitatis consentaneæ vitæ atq; infinitorum miraculorum invidia & furore commoti Iudeorum pontifices ac principes, apud quos scilicet commorabatur, & ad quorum utilitatem admiranda huiusmodi signa, & prodigia perpetrarat, beneficiorū omnium immemores, eum morte mulctarunt, vno nimirum ex ipsius discipulis ad ipsum prodendum arrepto, comprehensumque ipsum Gentibus dederunt, ipsum inquam, qui omnium vita erat, ac sponte hæc suscipiebat. Hac enim de causa venit, vt nostra causa omnia perpereretur, quo videlicet nos à vitiosis affectionibus in libertatem vindicaret. Cum autē multa in eum suppliciorum genera exercuissent, eum ad extremum cruce condemnarunt. Atque omnia in carnis, quam ex nobis assumpserat, natura perulit: diuina interim ipsius natura ab omni perpeffione libera manēte. Nā cū duplici

*Iudai invidia per-
citi Chri-
stum mor-
te afficiūt.*

duplici natura præditus esset, hoc est diuina, & ea quam à nobis assumpserat, humana quidem natura perpeffa est: diuinitas autem perpeffione immunis & immortalis erat. Cruci igitur in carne affixus est innocens Dominus noster Iesus Christus. Peccatum enim non fecit, nec inuentus est dolus in ore eius. Proindeque morti obnoxius non erat. Quandoquidem, vt iam dixi, mors per peccatum in mundum introiuit. Verum nostra causa carne mortem oppetijt, vt nos à mortis tyrannide redimeret. Descendit ad inferos, ijsque contritis, eas, quæ ab orbe condito illic inclusæ tenebantur, animas liberauit. In sepulchro conditus, tertia die resurrexit: cum scilicet mortem superasset, victoriamque nobis aduersus eam donasset, atque immortalitatis largitor immortalitatem carni conciliaffet, discipulis visus est: ijsque pacem impertiuit, ac per eos vniuerso mortalium generi.

Esa 53.

Rom. 5.

Ioan. 20.

Act. 1.

Psal. 61.

Post quadraginta autem dies in celos ascendit, atq; in Patris dextra sedet, rursusq; *uenturus est iudicare viuos, & mortuos, ac reddere unicuiq; iuxta opera sua.* Post gloriosam autem suam in celos ascensionem sanctissimum Spiritum ad sanctos suos discipulos in ignis

specie

specie misit : cuius instinctu peregrinis
 linguis loqui cœperunt , quemadmo-
 dum ipse dabat eloqui illis. Hinc igitur
 per ipsius gratiam in omnes Gentes
 dispersi sunt , atque orthodoxam fidem
 prædicauerunt , *baptizantes eos, in nomi-*
ne Patris & Filij & Spiritus sancti. & do-
centes seruare omnia Saluatoris præcepta.
 Ad hunc igitur modum Gentes à recta
 via aberrantes illustrarunt , ac supersti-
 tiosum idolorum errorem de medio su-
 stulerunt. Quamuis autem hostis , cla-
 dem suam indignissimè ferens , nunc
 quoque bellum aduersus pios excitet,
 stultis videlicet ac stolidis persuadens,
 ut idolorum cultum adhuc retineant :
 imbecilla tamen ipsius vis effecta est , at-
 que ipsius frameæ per Christi poten-
 tiam in finem defecerunt. En tibi Do-
 minum meum ac Deum & salutis au-
 thorem paucis verbis declaravi. Ple-
 nius autem eum cognosces , si
 ipsius gratiam in anima tua ac-
 ceperis , diuinoq; benefi-
 cio tibi contigerit , ut
 ipsius seruus
 fias.

Mat. 28.

E IO SA